ПОСІБНИК ІЗ НАЛЕЖНОЇ ПРАКТИКИ В ЦИВІЛЬНОЇ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ (GUIDE TO GOOD PRACTICES IN CIVIL JUDICIAL EXPERTISE IN THE EUROPEAN UNION), ЯКИЙ БУЛО ВИДАНО В ЖОВТНІ 2015 РОКУ ЄВРОПЕЙСЬКИМ ІНСТИТУТОМ ЕКСПЕРТІВ ТА ЕКСПЕРТИЗ[1]

Європейський інститут експертів та експертиз (EEEI)

Реферат. Реферат присвячено Європейському посібнику з питань судової експертизи (European Guide for Legal Expertise, EGLE), відомому також як Посібник із належної практики в цивільній судовій експертизі в Європейському Союзі (Guide to Good Practices in Civil Judicial Expertise in the European Union), виданому в жовтні 2015 року. Посібник є підсумком кількарічного проєкту EGLE, який здійснював Європейський інститут експертиз та експертів (EEEI) за підтримки й співфінансування Генерального директорату Європейської Комісії з питань правосуддя. Його розробили методом консенсусної конференції: 60 авторів із 12 країн ЄС працювали в робочих групах, що з березня 2014 року зустрічалися понад 25 разів. За даними організаторів, групи працювали в чотирьох напрямах: призначення експерта, його місія та очікування сторін; експертна процедура і звіт експерта; кваліфікація, компетентність і оцінювання експертів; статус та етика експерта, зокрема вільне здійснення діяльності й відповідальність. Рекомендації обговорено на відкритій пленарній конференції в травні 2015 року в Римі, у Касаційному суді Італії, за участю 160 осіб із 22 країн: суддів, адвокатів, експертів, науковців, представників верховних судів і європейських інституцій. Остаточний текст підготувало журі з 9 провідних юристів із 8 країн. Посібник містить рекомендації щодо експертних процедур, сертифікації, етики й статусу судового експерта, створення Європейського списку експертів, а також проєкт Кодексу етики. Частину рекомендацій автори вважають придатною до негайного застосування: декларувати незалежність на початку кожної експертизи, страхувати професійну відповідальність, готувати попередній звіт і складати структурований підсумковий звіт. Документ має рамковий характер, тож кожна держава й судова система може адаптувати його; мета — зміцнити співпрацю між системами правосуддя та забезпечити якісну, придатну для використання практику судової експертизи. Редакція журналу подала посилання на англійський оригінал і український переклад посібника. Для українських судових експертів, зокрема психологів, посібник слугує орієнтиром у питаннях незалежності, страхування відповідальності та структури висновку.

Ключові слова: судова експертиза, цивільне судочинство, Європейський Союз, EGLE, Європейський інститут експертиз та експертів, належна практика, статус судового експерта, етика експерта, Європейський список експертів, незалежність експерта, звіт експерта.

Guide to Good Practices in Civil Judicial Expertise in the European Union, Published in October 2015 by the European Expertise and Expert Institute

Yevropeiskyi instytut ekspertiv ta ekspertyz (EEEI).

Abstract. Cross-border civil litigation in the European Union relies on expert evidence produced under very different national rules, which makes common benchmarks for judicial expertise desirable. The publication introduces the European Guide for Legal Expertise (EGLE), also known as the Guide to Good Practices in Civil Judicial Expertise in the European Union, released in October 2015. The Guide was the final output of the EGLE project led by the European Expertise and Expert Institute

(EEEI) with the support and co-funding of the European Commission's Directorate-General for Justice. It was developed through a consensus-conference method: some 60 contributors from 12 Member States met in working groups more than 25 times from 2014, addressing the appointment and mission of the expert, expert proceedings and the report, qualifications and assessment of experts, and the status, ethics and liability of experts. Their proposals were debated at a public plenary conference at the Italian Court of Cassation in Rome in May 2015, attended by 160 judges, lawyers, experts, academics and representatives of supreme courts and EU institutions from 22 countries, after which a jury of nine lawyers from eight countries drafted the final text. The Guide sets out recommendations on expert procedures, certification, ethics and status, proposes a European list of experts and includes a draft Code of Ethics. Several measures can be applied at once: a declaration of independence at the start of each assignment, professional insurance, a preliminary report and a structured final report. As a framework instrument adaptable to each justice system, the Guide offers Ukrainian forensic experts a reference on independence, liability and report structure.

Keywords: judicial expertise, civil proceedings, European Union, EGLE, European Expertise and Expert Institute, good practice, status of the expert, expert ethics, European list of experts, expert independence, expert report.

Першоджерело: *Guide to Good Practices in Civil Judicial Expertise in the European Union = Посібник із належної практики в цивільній судовій експертизі в Європейському Союзі / Європ. ін-т експертів та експертиз (EEEI). 2015. Жовт.*[2] *Реферат оприлюднено в журналі 27.07.2024.*

References

1. Yevropeiskyi instytut ekspertiv ta ekspertyz (EEEI). Posibnyk iz nalezhnoi praktyky v tsyvilnoi sudovoi ekspertyzy v Yevropeiskomu Soiuzi (Guide to Good Practices in Civil Judicial Expertise in the European Union), yakyi bulo vydano v zhovtni 2015 roku Yevropeiskym instytutom ekspertiv ta ekspertyz [Guide to Good Practices in Civil Judicial Expertise in the European Union, Published in October 2015 by the European Expertise and Expert Institute] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2024. Vol. 9, No. 4 (52). URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/12973-posibnik-do-najkrashchikh-praktik-v-tsivilnoji-sudovoji-ekspertizi-v-evropejskomu-soyuzi-guide-to-good-practices-in-civil-judicial-expertise-in-the-european-union (onovlena versiia vid 27.07.2024). [in Ukrainian].

2. Guide to Good Practices in Civil Judicial Expertise in the European Union = Posibnyk iz nalezhnoi praktyky v tsyvilnii sudovii ekspertyzi v Yevropeiskomu Soiuzi / Yevrop. in-t ekspertiv ta ekspertyz (EEEI). 2015. Zhovt. URL: https://drive.google.com/file/d/1JR0AhtjwCX-HQ_vGh5GN4y37_-o-m-AtZ/view (data zvernennia: 04.11.2026).